

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 233.796 van 11 februari 2016

in de zaak A. 213.337/VII-39.195.

In zake : de VZW VOGELBESCHERMING VLAANDEREN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter De Smedt
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Bronders
 kantoor houdend te 8400 Oostende
 Archimedesstraat 7
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
 de VZW HUBERTUSVERENIGING VLAANDEREN
 (H.V.V.)
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Jan Bouckaert en Stefanie François
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Loksumstraat 25
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 7 augustus 2014, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014
“houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden
uitgeoefend” (BS 12 juni 2014).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 13 oktober 2014. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een aanvullend verslag over de vraag tot behoud van gevolgen van de vernietigde akte opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 januari 2016.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Charlotte Ponchaut, die loco advocaat Peter De Smedt verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Clive Rommelaere, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Stefanie François, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Juridisch kader en feiten

3.1. Volgens artikel 2, eerste lid, van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna: Jachtdecreet), beoogt dit decreet “het verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden”.

Dit decreet bepaalde ten tijde van de bestreden beslissing voorts:

“Art. 19. Het is te allen tijde verboden gebruik te maken van netten, stroppen, lokaas, giftige stoffen en van enig ander tuig geschikt om jaagbaar wild te vangen, te doden of om het vangen of doden van dat wild te vergemakkelijken.

Het vervoer en het bij zich houden van de voormelde tuigen is ook verboden.

De arrondissementscommissaris kan het jachtverlof voorlopig intrekken ongeacht de reglementaire bepalingen betreffende de afgifte van de jachtverloven”.

Artikel 21 van voormeld decreet luidde:

“Onverminderd de bepalingen van artikel 19 kan de Vlaamse regering in het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Vlaamse Gewest een regeling treffen voor het gebruik van projectielen, tuigen, toestellen of procédés ter uitvoering van de jacht”.

Artikel 22 van het Jachtdecreet heeft betrekking op het verbod om buiten de door de Vlaamse regering toegelaten tijden te jagen, onverminderd het recht om jaagbaar wild dat schade toebrengt aan gewassen, teelten, bossen of eigendommen, terug te drijven. Het artikel bepaalt ook onder welke voorwaarden dit wild kan worden gedood.

Volgens artikel 26, eerste lid, van het Jachtdecreet is het in het gehele grondgebied van het gewest of in een deel ervan verboden grof wild, klein

wild, waterwild en de door de Vlaamse executieve aangewezen soorten van het overig wild levend of dood te vervoeren of in de handel te brengen, behalve vanaf de opening van de jacht op dit wild tot en met de tiende dag volgend op de sluiting ervan.

Het vervoer van het in die bepaling bedoelde levend wild en van de in artikel 35 bedoelde eieren, kan volgens artikel 28 in gesloten jachttijd door de Vlaamse executieve worden toegestaan onder de voorwaarden die zij voorschrijft.

Volgens artikel 29 van het Jachtdecreet is het te allen tijde verboden wild uit te zetten, en kan de Vlaamse regering hierop met het oog op het behoud van wildsoorten uitzonderingen toestaan na advies te hebben ingewonnen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (hierna: Minaraad). In voorkomend geval stelt ze regels op voor het aantal en de soorten wild, alsmede voor de terreinen.

Artikel 33 van voornoemd decreet heeft betrekking op de bevoegdheid van de Vlaamse regering om wegens in dat artikel bepaalde redenen en onder bepaalde voorwaarden, af te wijken van de bepalingen van het Jachtdecreet.

Volgens artikel 35 van het Jachtdecreet is het verboden nesten en broedsels van vogels, gerangschikt bij het wild, weg te nemen of opzettelijk te vernielen, te vervoeren of in de handel te brengen.

3.2. In de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van het Vlaams Parlement wordt op 26 oktober 2010 een hoorzitting gehouden over de jacht en de problematiek van schade door vossen, ganzen, duiven en everzwijnen.

3.3. In een advies van 20 oktober 2011 betreffende de jacht bij extreme winterse omstandigheden herbevestigt de Minaraad zijn eerder

uitgangspunt van 3 februari 2011 dat hij zich kan verenigen met het principe van de opschorting van de jacht, maar vraagt hij dat het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: het agentschap) hiervoor bevoegd wordt gemaakt. Hij argumenteert dat “het belangrijk (is) dat de beslissing telkens genomen wordt door de administrateur-generaal zelf, op advies van de provinciale directeur”.

Het advies stelt tevens voor om artikel 2, § 4, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013 (hierna: jachtvoorwaardenbesluit 2008) in verband met sneeuwval te wijzigen.

3.4. In een instructie van 30 april 2012 van het agentschap wordt inzake de vorstregeling verduidelijkt dat elke provinciaal directeur dagelijks kan raadplegen welke kleurcode van toepassing is met betrekking tot een koudegolf. Bij codes oranje en rood (harde en langdurige vorst), die worden bepaald door het Koninklijk Meteorologisch Instituut, kan de provinciaal directeur de opschorting van de jacht adviseren.

3.5. Op 15 april 2013 geeft het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (hierna: INBO) advies.

3.6. De Minaraad geeft op 16 mei 2013 advies over het ontwerp dat zal leiden tot het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2013 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018 (hierna: Jachtopeningsbesluit 2013-2018).

3.7. De Minaraad geeft op 17 oktober 2013 nog bijkomend advies, onder meer in verband met sneeuw en vorst, duivencarrousels en kooivallen, en het beschermen van fazantennesten.

3.8. In zijn advies van 18 oktober 2013 stelt de Strategische

Adviesraad voor Landbouw en Visserij in essentie dat de regeling waarbij de bijzondere jacht ook 's nachts mogelijk wordt, de enige oplossing is om effectief de populaties everzwijnen onder controle te houden. Voorts is het volgens deze raad belangrijk dat bij bijzondere jacht en bestrijding gebruik kan worden gemaakt van de duivencarrousel, een techniek die sterk het resultaat verhoogt en beantwoordt aan de nieuwe Beneluxafspraken.

3.9. In het kader van de toepassing van artikel 2 van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, bezorgt het secretariaat-generaal van de Benelux bij brief van 14 november 2013 een reactie. Daarin wordt de wens uitgedrukt dat het vervoer van levend wild in Vlaanderen wordt verboden en dat vooral de gewone jacht tijdens de nacht gesloten is.

3.10. De afdeling wetgeving van de Raad van State geeft op 31 maart 2014 het advies 55.491/1 over het ontwerp van bestreden besluit.

3.11. Op 25 april 2014 neemt de Vlaamse regering het besluit houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend.

Dit is het bestreden besluit.

3.12. In arrest nr. 230.938 van 23 april 2015 aangaande het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 heeft de Raad van State onder meer overwogen dat de artikelen 4 en 33 van het Jachtdecreet geen rechtsgrond bevatten voor het organiseren van de bijzondere bejaging in geval van dreigende schade, en dat in zoverre de bijzondere jacht plaats heeft “ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen”, bijgevolg niet kan worden teruggevallen op een expliciete machtiging in het Jachtdecreet. Dit arrest vernietigt artikel 7 van het betrokken besluit.

IV. Ontvankelijkheid

Exceptie inzake het geoorloofd belang

Standpunt van de tussenkomende partij

4. De tussenkomende partij werpt op, met verwijzing naar artikel 3, d), van de statuten van de verzoekende partij en naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 29 april 1999 (Chassagnou e.a. / Frankrijk), dat wanneer de tijdelijke cessie van het jachtrecht als een substantiële inperking van het eigendomsrecht werd bevonden die aanleiding geeft tot vergoeding, zulks a fortiori geldt voor de definitieve afschaffing van het jachtrecht, zoals beoogd door de verzoekende partij. In de mate dat de verzoekende partij zonder meer de afschaffing van de jacht nastreeft, streeft zij volgens de tussenkomende partij een onwettig doel na. Aldus zou het verzoek tot nietigverklaring onontvankelijk moeten worden verklaard, nu de verzoekende partij enkel beoogt een onwettige toestand te creëren.

In de laatste memorie voegt zij nog toe dat uit een stuk “Voorstellen voor het nieuwe Jachtopeningsbesluit 2013-2018” van de verzoekende partij blijkt dat deze laatste “de jacht in se” viseert, en niet enkel de voor haar ethisch en ecologisch onverantwoorde jacht.

Beoordeling

5. Artikel 3, d), van de statuten van de verzoekende partij luidt als volgt:

“De vereniging kan zonder beperking en met alle mogelijke wettelijke middelen iedere daad stellen en bepaalde prioriteiten nastreven ter verwezenlijking van haar doelstellingen. Daaronder worden onder andere begrepen:

(...)

d. alles in het werk stellen om de volledige afschaffing te bekomen van de

voor de vereniging ethisch en ecologisch onverantwoorde jacht en van de vogelvangst, maar ook van iedere onverantwoorde vorm van bezit, bestrijding en vernietiging van en handel in wilde soorten”.

Geen enkele wetsbepaling staat er aan in de weg dat een vereniging via haar maatschappelijk doel beoogt een zelfs wettelijk erkend fenomeen met vreedzame middelen te bestrijden.

Anderzijds beoogt de verzoekende partij, door het aanvechten van een uitvoeringsbesluit, uiteraard niet de volledige afschaffing van de jacht zelf.

De exceptie wordt verworpen.

Exceptie inzake het actueel belang

Standpunten van de verwerende en de tussenkomende partij

6. In hun laatste memories werpen de verwerende partij en de tussenkomende partij als exceptie het gebrek aan actueel belang van de verzoekende partij op, doordat het Jachtdecreet, gelet op de wijziging door het decreet van 3 juli 2015, heden wel een rechtsgrond bevat voor het organiseren van de bijzondere bejaging in geval van dreigende schade, welke is opgenomen in de artikelen 4 en 33 van het Jachtdecreet.

Beoordeling

7. Het bestreden reglementair besluit heeft uitvoering gekend. Wijzigingen aan het Jachtdecreet die in werking zijn getreden op een later tijdstip beletten niet dat de verzoekende partij haar actueel belang behoudt bij de nietigverklaring, met terugwerkende kracht, van het bestreden besluit.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

8. Het eerste middel steunt op de schending van de artikelen 2, 22 en 33 van het Jachtdecreet, de artikelen 7 en 9 van richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (hierna: Vogelrichtlijn), de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel, en “het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten”.

De verzoekende partij betoogt dat voormelde bepalingen en beginselen werden geschonden:

“doordat het bestreden besluit voorwaarden inzake bijzondere jacht regelt, zijnde jacht die buiten de openingstijden van de reguliere jacht wordt georganiseerd ‘in de gevallen waarbij dat noodzakelijk is ter voorkoming van bijzondere schade aan gewassen, weiden of eigendommen, voor het natuurbeheer of voor de veiligheid van het luchtverkeer’

terwijl, eerste onderdeel, het jachtdecreet geen rechtsgrond bevat voor een bijzondere jacht in geval van dreigende schade, maar enkel voor bestrijding in geval van toegebrachte schade (artikel 22 jachtdecreet) en terwijl voor afwijkingen die onder meer gericht zijn op natuurbeheer en de veiligheid van het vliegverkeer een strenger regime geldt (artikel 33 jachtdecreet)

en terwijl, tweede onderdeel, de bijzondere bejaging op vogelsoorten dient te voldoen aan artikel 9 van de Vogelrichtlijn, dat zeer strikte voorwaarden oplegt waarvan in casu niet is aangetoond dat hieraan is voldaan”.

9. In haar memorie van antwoord stelt de verwerende partij vooreerst dat het middel enkel gericht is tegen artikel 28, § 1, 1°, van het bestreden besluit, volgens hetwelk de bijzondere jacht kan worden uitgeoefend op voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, om belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen te voorkomen.

Uit de samenlezing van verscheidene adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State en van het arrest nr. 104.550 van 11 maart 2002 van de Raad, leidt de verwerende partij voorts af dat er voor het opleggen van voorwaarden waaronder de bijzondere jacht kan worden uitgeoefend, zoals geformuleerd in het bestreden besluit, wel degelijk een rechtsgrond bestaat “in de bepalingen van het Jachtdecreet, aangevuld met de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse regering zoals bedoeld in artikel 20 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen”.

Zij wijst tevens op een initiatief van de Vlaamse regering “ten einde de rechtsgrond in het Jachtdecreet voor sommige uitvoeringsbepalingen te versterken”.

10. De tussenkommende partij sluit zich aan bij de door de verwerende partij opgeworpen exceptie in verband met de beperking van het middel.

Wat de grond van het middel betreft stelt zij, eveneens verwijzend naar verscheidene adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State, dat nergens uit blijkt dat de verwerende partij geen beroep had mogen doen op artikel 20 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna: BWHI) als rechtsgrond voor het bestreden besluit.

11. In haar laatste memorie voegt de verwerende partij toe dat artikel 7 van het Jachtopeningsbesluit 2008-2013, dat door de Raad van State werd vernietigd bij arrest nr. 230.938 van 23 april 2015, “ruimer was dan het organiseren van bijzondere jacht in zoverre deze plaats vindt ‘ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen’”, en tevens voorzag in bijzondere bejaging “voor het natuurbeheer of als dat noodzakelijk is voor de veiligheid van het luchtverkeer, en op plaatsen waar geen andere bevredigende oplossing bestaat”. Hoewel in het overwegend gedeelte van voormeld arrest geenszins wordt gesteld dat artikel 33 van het Jachtdecreet niet in een afdoende rechtsgrond zou

voorzien voor het organiseren van de bijzondere jacht waar deze het natuurbeheer of de veiligheid van het luchtverkeer betreft, oordeelde de Raad volgens haar “desondanks” dat artikel 7 van het Jachtopeningsdecreet integraal diende te worden vernietigd. Zij merkt tevens op dat bij decreet van 3 juli 2015 een aantal wijzigingen werden aangebracht aan het Jachtdecreet, zodat dit decreet “heden wel een rechtsgrond (bevat) voor het organiseren van de bijzondere bejaging ingeval van dreigende schade, welke is opgenomen in artikel 4 en 33 van het Jachtdecreet”. Bijgevolg heeft de verzoekende partij volgens de verwerende partij geen actueel belang meer bij de nietigverklaring van de bepalingen inzake de bijzondere jacht en kan dit haar minstens geen voordeel opleveren, nu de Vlaamse regering dezelfde uitvoeringsbepalingen meteen opnieuw zou kunnen uitvaardigen op grond van de gewijzigde bepalingen.

In ondergeschikte orde stelt de verwerende partij dat uit arrest nr. 230.938 van 23 april 2015 blijkt dat door de Vlaamse regering geen reglementair stelsel kan worden uitgewerkt van afwijkende bepalingen waar het de bijzondere jacht ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen betreft. Op basis van de motivering in dit arrest kan volgens haar niet worden besloten dat de lijn van het arrest moet worden doorgetrokken naar het uitgewerkte reglementair stelsel van bijzondere jacht voor zover dat noodzakelijk is voor natuurbeheer of voor de veiligheid van het luchtverkeer. Derhalve hoeft volgens de verwerende partij niet elk artikel van het bestreden besluit waarin naar “bijzondere jacht” wordt verwezen te worden vernietigd en dienen enkel, waar het uitdrukkelijk de bijzondere jacht betreft, de woorden “ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen” te worden weggelaten.

12. De tussenkomenende partij formuleert in haar laatste memorie een gelijkaardige exceptie van gebrek aan belang bij het middel ingevolge het wijzigend decreet van 3 juli 2015. De gevolgen van een gebeurlijke vernietiging dienen volgens haar eveneens te worden beperkt in het licht van dit decreet.

Beoordeling

13. Het eerste middelonderdeel is gericht tegen de volgende bepalingen van het bestreden besluit:

“Art. 2. In dit besluit wordt verstaan onder:

[...]

6° bijzondere jacht: de jacht die wordt uitgeoefend binnen de openingstijden en onder de voorwaarden die daartoe worden vastgesteld door de Vlaamse Regering, in de gevallen waarbij dat noodzakelijk is ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen, voor het natuurbeheer of voor de veiligheid van het luchtverkeer;

[...]

Art. 6. De gewone jacht en de bijzondere jacht op niet-vliegvlugge specimens van een vogelsoort die tot het jachtwild behoort, is te allen tijde verboden, ook al is de jacht op de soort in kwestie geopend.

Het eerste lid is niet van toepassing op de bijzondere jacht op de grauwe gans en de Canadese gans.

Art. 9. [...]

In afwijking van het tweede lid, 2°, is het voor het uitoefenen van bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen toegelaten gebruik te maken van geweren die voorzien zijn van kunstmatige lichtbronnen of voorzieningen om het dier te verlichten.

Art. 10. [...]

In afwijking van het eerste lid, 4°, is het voor het uitoefenen van bijzondere jacht en bestrijding toegestaan voor waterwild gebruik te maken van kogelpatronen, op voorwaarde dat deze niet in een horizontale baan afgeschoten worden.

[...]

Art. 28. § 1. Bijzondere jacht kan worden uitgeoefend om één van de volgende redenen, op voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat:

1° om belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen te voorkomen. Ten aanzien van de vogelsoorten die tot het jachtwild behoren, geldt die reden alleen om belangrijke schade aan gewassen en weiden te voorkomen;

2° om de wilde fauna of flora te beschermen, of de natuurlijke habitats in stand te houden;

3° in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.

De voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan, wordt beoordeeld aan de hand van de vraag of alle maatregelen zijn genomen die redelijkerwijs mogen worden verwacht om de belangen, vermeld in het eerste lid, te vrijwaren.

De minister stelt een code van goede praktijk vast waarin maatregelen zijn opgenomen als vermeld in het tweede lid. De code kan zowel handelingen bevatten die redelijkerwijs te verwachten zijn, als handelingen die niet

redelijkerwijs te verwachten zijn.

§ 2. Bijzondere jacht op waterwild en op overig wild kan alleen worden uitgeoefend binnen een perimeter van 150 meter rondom het perceel waarvoor bijzondere jacht wordt gemeld.

Bijzondere jacht kan maximaal worden toegestaan voor een aaneengesloten periode waarbinnen bijzondere jacht voor de desbetreffende soort is toegestaan, binnen een kalenderjaar.

Art. 29. Bijzondere jacht wordt door een jachtrechthouder bij het agentschap gemeld met een papieren of elektronisch meldingsformulier waarvan het model wordt opgesteld door het agentschap en ter beschikking wordt gesteld op de website www.natuurenbos.be van het agentschap.

Het meldingsformulier wordt naar het agentschap gestuurd op een van de volgende wijzen:

1° met een aangetekende brief;

2° per e-mail;

3° via elektronische indiening.

De melding bevat de volgende informatie:

1° informatie over de locatie waarvoor bijzondere jacht wordt gemeld;

2° een motivering van het type en de vermoedelijke omvang van de schade die de jachtrechthouder wil voorkomen of beperken, of de natuurwaarden en ecologische processen die hij beoogt te vrijwaren;

3° informatie over de preventieve of schadebeperkende maatregelen die voor de melding genomen zijn.

Art. 30. De bijzondere jacht mag op zijn vroegst een aanvang nemen 24 uur na de melding.

Het agentschap is gemachtigd toezicht uit te oefenen op de aangemelde bijzondere jacht. Het agentschap kan met een gemotiveerde beslissing te allen tijde de bijzondere jacht beperken of verbieden.

Als bijzondere jacht beoogd wordt met betrekking tot soorten die zijn opgenomen in een soortenbeschermingsprogramma ter uitvoering van artikel 26 het Soortenbesluit van 15 mei 2009 of in een beheerregeling ter uitvoering van artikel 28 het Soortenbesluit van 15 mei 2009, blijkt uit de melding dat er rekening is gehouden met dat soortenbeschermingsprogramma of die beheerregeling.

Afdeling 2. - Bijzondere jacht op grofwild

Art. 31. § 1. De bijzondere jacht op grof wild mag worden beoefend met de volgende middelen:

1° vuurwapens;

2° kastvallen;

3° kooivallen.

De kastvallen en kooivallen voor grof wild, vermeld in het eerste lid, mogen een maximale oppervlakte hebben van 100 m², waarin de gevangen dieren zich vrij kunnen bewegen.

§ 2. Bij de bijzondere jacht op grof wild mag gebruikgemaakt worden van de volgende hulpmiddelen:

1° akoestische lokmiddelen;

2° voor wat de jacht op wilde zwijnen betreft, aankorrelplaatsen die voldoen aan de door de minister bepaalde modaliteiten en waarvan de plaats

wordt aangeduid op een kaart die wordt overgemaakt aan het agentschap. Bij wijziging van de locatie van een aankorrelplaats wordt een nieuwe kaart ingediend.

§ 3. Als een dier gekwetst is, wordt dit door een speciaal daarvoor afgerichte zweethond opgespoord.

§ 4. De bijzondere jacht op grof wild mag worden uitgeoefend met de volgende methoden:

1° aanzitjacht;

2° bersjacht;

3° drukjacht.

Art. 32. De bijzondere jacht op grof wild mag overeenkomstig artikel 5, eerste lid, laatste zin, van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 alleen worden uitgeoefend op basis van een afschotplan als vermeld in het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014.

Art. 33. Buiten de periode tussen de officiële zonsopgang en de officiële zonsondergang mag de bijzondere jacht op grof wild worden uitgeoefend op de volgende tijdstippen:

1° in geval van bersjacht: vanaf een uur voor de officiële zonsopgang en tot een uur na de officiële zonsondergang;

2° in geval van aanzitjacht: vanaf een uur voor de officiële zonsopgang en tot een uur na de officiële zonsondergang;

3° in geval van aanzitjacht op wilde zwijnen: vanaf de officiële zonsondergang tot de officiële zonsopgang.

Art. 34. Voor elk geschoten dier bezorgt de jachtrechthouder of de daarvoor aangestelde verantwoordelijke van de WBE binnen een maand na het verstrijken van het kwartaal waarin het afschot werd vervuld, een ingevuld papieren of elektronisch meldingsformulier aan het agentschap.

Het agentschap bezorgt de gegevens binnen een maand aan het instituut voor verwerking en rapportering.

Het papieren meldingsformulier wordt in tweevoud ingevuld. Het eerste exemplaar wordt naar het agentschap gestuurd en een tweede exemplaar blijft in het bezit van de jachtrechthouder of van de daarvoor aangestelde verantwoordelijke van de WBE.

Wie het elektronische formulier invult en opstuurt, krijgt automatisch een ontvangstmelding.

Het model van het papieren en het elektronische meldingsformulier wordt opgesteld door het agentschap en ter beschikking gesteld op de website www.natuurenbos.be van het agentschap.

Art. 35. Voor de controle van en het onderzoek naar het afschot wordt van elk specimen de linker onderkaak bewaard en ter beschikking gesteld van het agentschap of het instituut tot twee maanden na het verstrijken van het kwartaal waarin het afschot werd vervuld. De onderkaak wordt daarbij onmiddellijk na het afschot gemerkt met het daarvoor bestemde label dat het agentschap heeft uitgereikt.

Afdeling 3. - Bijzondere jacht op waterwild

Art. 36. De bijzondere jacht op waterwild mag worden beoefend met vuurwapens en roofvogels.

Bij de bijzondere jacht op waterwild mag gebruikgemaakt worden van de

volgende hulpmiddelen:

1° dode lokdieren van dezelfde soort als degene waarop de bijzondere jacht geopend is;

2° kunstmatige lokdieren;

3° akoestische lokmiddelen.

Art. 37. De bijzondere jacht op kieviten kan worden uitgeoefend binnen de grenzen van de volgende locaties:

1° het vliegveld van Antwerpen-Deurne;

2° het vliegveld van Brussel-Nationaal;

3° het vliegveld van Oostende;

4° het vliegveld van Wevelgem;

5° het vliegveld van Melsbroek;

6° het vliegveld van Goetsenhoven;

7° het vliegveld van Koksijde;

8° het vliegveld van Peer - Kleine-Brogel;

9° het militair schietterrein van Helchteren.

Art. 38. Buiten de periode tussen de officiële zonsopgang en de officiële zonsondergang mag de bijzondere jacht op waterwild worden uitgeoefend vanaf een uur vóór de officiële zonsopgang en tot een uur na de officiële zonsondergang.

In de gebieden die werden aangewezen op grond van de internationale verdragen, vermeld in artikel 36 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991, en op grond van de internationale akten die krachtens de voormelde verdragen tot stand zijn gekomen, kan de bijzondere jacht alleen worden uitgeoefend vanaf de officiële zonsopgang tot de officiële zonsondergang.

Afdeling 4. - Bijzondere jacht op overig wild

Art. 39. § 1. De bijzondere jacht op overig wild mag worden uitgeoefend met de volgende middelen:

1° vuurwapens;

2° roofvogels;

3° fretten;

4° vangkooien of buidels, overeenkomstig artikel 20, 1, van het Jachtdecreet van 24 juli 1991. Dit middel is weliswaar alleen toegestaan voor de bijzondere jacht op konijnen;

5° kastvallen waarvan de bovenkant bestaat uit ondoorzichtig materiaal;

6° kooivallen waarvan de bovenkant bestaat uit ondoorzichtig materiaal.

De kastvallen of kooivallen voor overig wild, vermeld in het eerste lid, mogen een maximumvolume hebben van 1000 dm³.

§ 2. Bij de bijzondere jacht op overig wild mag gebruikgemaakt worden van de volgende hulpmiddelen:

1° dode lokdieren van dezelfde soort als degene waarop de bijzondere jacht geopend is;

2° kunstmatige lokdieren;

3° akoestische lokmiddelen;

4° duivencarrousels.

Art. 40. De bijzondere jacht op vossen mag niet worden uitgeoefend binnen een straal van vijftig meter rond een vossen- of dassenburcht.

[...].

14. In zijn arrest nr. 230.938 van 23 april 2015 heeft de Raad van State geoordeeld dat de artikelen 4 en 33 van het Jachtdecreet geen rechtsgrond bevatten voor het organiseren van de bijzondere bejaging in geval van dreigende schade. In zoverre de bijzondere jacht plaats heeft “ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen”, kan bijgevolg niet worden teruggevallen op een expliciete machtiging in het Jachtdecreet. Tevens heeft de Raad geoordeeld dat op grond van de algemene uitvoeringsbevoegdheid van artikel 20 BWHI, geen reglementair stelsel kan worden uitgewerkt van afwijkende bepalingen waarvoor geen decretale machtiging voorhanden is.

Daarom heeft de Raad van State artikel 7 van het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 vernietigd, dat betrekking had op de bijzondere jacht (1) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen; (2) ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats; (3) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.

Dit geldt ook in het huidige geval. Het eerste middelonderdeel is gegrond. Bijgevolg moeten, mede terwille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer, (1) artikel 2, 6°; (2) de woorden “en de bijzondere jacht” in artikel 6, eerste lid; (3) artikel 6, tweede lid; (4) de woorden “bijzondere jacht en” in artikel 9, derde lid; (5) de woorden “bijzondere jacht en” in artikel 10, tweede lid; (6) hoofdstuk 5, dat de artikelen 28 tot en met 40 van het bestreden besluit omvat, worden nietig verklaard.

15. Het tweede middelonderdeel, dat ook is gericht op de bijzondere jacht, kan niet leiden tot een ruimere vernietiging van de in het middel bestreden bepalingen.

Tweede middel

Standpunten van de partijen

16. De verzoekende partij voert als tweede middel de schending aan van de artikelen 2, eerste lid, 4 en 21 van het Jachtdecreet, de artikelen 6 en 51 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: natuurbehouddecreet), het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel, en het wettigheidsbeginsel in strafzaken.

Zij betoogt dat voormelde bepalingen en beginselen werden geschonden:

“doordat de jachtregeling ingeval van sneeuw, vervat in artikel 7, §1 van het bestreden besluit, overgenomen wordt uit het Jachtvoorwaardenbesluit van 30 mei 2008, zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2012, met de bepaling dat de jacht, behoudens vier uitzonderingen, wordt opgeschort wanneer het sneeuwt op de locatie waar wordt gejaagd en de sneeuwlaag een dikte van vijf centimeter bereikt en dat deze opschorting duurt tot 24 uur na het vallen van de laatste sneeuw

en doordat de jachtregeling ingeval van vorst, vervat in artikel 7, §2 van het bestreden besluit bepaalt dat de jacht tijdelijk kan worden opgeschort door het hoofd van het agentschap, dit op advies van de betrokken provinciale directeur van het agentschap, in het geval van zeer harde en langdurige vorst, waarbij de opschorting per provincie en per categorie van wild kan worden ingesteld

terwijl, eerste onderdeel, de dikte van de sneeuwlaag en het moment van het vallen van de laatste sneeuw moeilijk te controleren criteria zijn die vatbaar zijn voor betwistingen, zodat de bepaling niet voldoet aan de vereiste nauwkeurigheid en duidelijkheid die van een strafrechtelijke gesanctioneerde norm vereist wordt en aldus evenzeer een inbreuk voorligt op het rechtszekerheidsbeginsel

en terwijl het bejagen van dieren in de sneeuw geen vorm van weidelijke jacht is en in strijd met de soortenbeschermingswetgeving, gezien ook onvoorwaardelijk beschermde diersoorten ernstig verstoord (kunnen) worden door jachtactiviteiten die plaatsvinden in periodes waarin de terreinen met sneeuw bedekt zijn

en terwijl de in het bestreden besluit opgenomen sneeuwregeling gebaseerd is op het briefadvies van de Minaraad van 20 oktober 2011, dat op zijn beurt gebaseerd is op een advies van het INBO over jacht in extreme omstandigheden, maar kennelijk onzorgvuldige conclusies trekt uit dit advies van het INBO, zodat de vastgestelde sneeuwregeling niet wetenschappelijk onderbouwd is en niet strookt met het zorgvuldigheidsbeginsel

en terwijl, tweede onderdeel, de vorstregeling evenzeer de vereiste nauwkeurigheid en duidelijkheid bevat die van een reglementaire norm kan worden verwacht en dus in ieder geval strijdig is met het rechtzekerheidsbeginsel”.

Beoordeling

17. Het middel is gericht tegen artikel 7, §§ 1 en 3 van het bestreden besluit:

“Art. 7. § 1. Als het sneeuwt op de locatie waar wordt gejaagd en de sneeuwlaag een dikte van vijf centimeter bereikt, wordt de jacht opgeschort. De opschorting duurt tot 24 uur na het vallen van de laatste sneeuw.

De opschorting, vermeld in het eerste lid, geldt niet in de volgende gevallen:

1° voor de jacht in de bossen en op het wild dat uit die bossen wordt opgestoten en gestrekt in het open veld, binnen de 50 meter van de voormelde bossen;

2° voor de jacht op de houtduif, de Canadese gans en het konijn;

3° voor de jacht op waterwild op of onmiddellijk langsheen moerassen, waterplassen en waterlopen met inachtneming van paragraaf 2 van dit artikel;

4° voor de jacht op grof wild.

[...]

§ 3. In het geval van zeer harde en langdurige vorst kan de jacht tijdelijk worden opgeschort door het hoofd van het agentschap. De opschorting van de jacht kan per provincie en per categorie van wild worden ingesteld. Het hoofd van het agentschap neemt de beslissing tot opschorting van de jacht op advies van de betrokken provinciale directeur van het agentschap.

[...]”.

18. De in het geding zijnde bepaling stelt een principieel verbod in om te jagen wanneer de sneeuwlaag een dikte van vijf centimeter bereikt. Het valt niet in te zien -en de verzoekende partij geeft daarover geen toelichting- hoe deze bepaling het maatschappelijk doel van de verzoekende partij rechtstreeks en ongunstig zou kunnen beïnvloeden.

Het middel is niet ontvankelijk.

Derde middel

Standpunten van de partijen

19. Een derde middel steunt op de schending van artikel 8 van de Vogelrichtlijn, de artikelen 2, eerste lid, 4, 19 en 21 van het Jachtdecreet, artikel 4, lid 4 en 5, van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, artikel 6, 7 en 51 van het natuurbehouddecreet, en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij betoogt dat voormelde bepalingen en beginselen werden geschonden doordat het bestreden besluit het gebruik van plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas in kastvallen toelaat. Het gebruik van lokaas is nochtans in strijd met artikel 19 van het Jachtdecreet en met de limitatieve lijst van de toegelaten jachtmiddelen ter uitvoering van de Benelux-overeenkomst. Bovendien is het gebruik van kastvallen met lokaas geen selectief jachtmiddel, leidt het tot bijvangsten van beschermde diersoorten, en is het in dat opzicht verboden krachtens artikel 8 van de Vogelrichtlijn. Zij wijst er op dat met het bestreden besluit het gebruik van kastvallen met lokaas wordt toegestaan voor diverse wildsoorten. Daarbij worden zowel kooi- als kastvallen toegelaten, en wordt het juridisch beschermingsniveau naar beneden gehaald “wat op zich reeds strijdig is met het standstill-beginsel”.

De verzoekende partij voert tevens aan dat voor het gebruik van lokaas in kastvallen geen rechtsgrond voorhanden is en verwijst daarvoor naar advies nr. 50.846/3 van de afdeling wetgeving van de Raad van State. De uitleg die de Vlaamse regering geeft om dit advies niet te volgen, komt volgens haar neer op een blanco delegatie om eender welk jachtmiddel toe te laten. De bevoegdheid die artikel 21 van het Jachtdecreet verleent om een regeling te treffen voor het gebruik van de jachtmiddelen, moet volgens de verzoekende partij restrictief geïnterpreteerd worden. Voorts verwijst zij naar artikel 4 van de Benelux-overeenkomst en naar de maximumlijst van de jachtmiddelen die

toegestaan zijn bij Beschikking M(96)8 van het Comité van ministers van de Benelux Economische Unie van 2 oktober 1996 die van toepassing is op de jacht in het algemeen, dus ook op de bijzondere jacht en zelfs op de bestrijding. Op grond van die limitatieve lijst zijn wel kastvallen toegestaan, maar geen lokaas. Bij de wijzigende Beschikking M(2012)3 van 24 april 2012 is wat het toepassingsgebied betreft een uitzondering op de toegelaten middelen gemaakt voor het gebruik van middelen ter bestrijding van dieren. Met laatstgenoemde Beschikking werd het toepassingsgebied van de Beschikking M(96)8 “uitsluitend beperkt tot de uitoefening van de jacht” en “strekt (het) zich niet uit tot bestrijding teneinde belangrijke schade te voorkomen, c.q. te bestrijden aan gewassen, veeteelt en bossen, dan wel in het belang van flora, fauna, volksgezondheid en openbare veiligheid, alsmede de veiligheid van het luchtverkeer”. Tot slot wijst de verzoekende partij nog op het feit dat het gebruik van lokaas een niet-selectief jachtmiddel is en dat er geen sluitende controle bestaat.

20. In haar memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij toe dat de Beschikking M (2014)3 aan de verwerende partij niet de rechtstreekse bevoegdheid geeft om afwijkende regelingen te treffen wat jachtmiddelen betreft. De toestemming wordt volgens de Beschikking enkel verleend op voorwaarde dat de handeling verricht wordt in overeenstemming met de eigen, interne wetgeving van de betrokken Benelux-partner. Te dezen is de gevraagde afwijking in strijd met artikel 19 van het Jachtdecreet. Ook uit de memorie van toelichting bij de Beschikking M(2014)3 blijkt uitdrukkelijk dat deze van toepassing is op de uitoefening van bestrijding in geval van schade, en dus niet kan worden toegepast op de bijzondere jacht ter voorkoming van schade. De Vlaamse regering heeft volgens de verzoekende partij met het bestreden besluit vooruit willen lopen op de latere wijziging van het Jachtdecreet bij decreet van 3 juli 2015, zonder dat de voorwaarde van Beschikking M(2014)3, dat de afwijking in overeenstemming was met het Jachtdecreet zelf, was vervuld.

21. In haar laatste memorie verwijst de verwerende partij naar de bij het tweede middel gemaakte opmerking dat het Jachtdecreet ingevolge de

wijziging bij decreet van 3 juli 2015 “drastisch” is gewijzigd.

22. De verzoekende partij voegt in haar laatste memorie toe dat er in het bestreden besluit geenszins een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds “jagen” en anderzijds “bestrijding” bij het bepalen van het gebruik van kastvallen met lokaas om dieren te vangen of te doden. Zij stelt dat in artikel 2 van het Jachtdecreet de “jachtdaad” wordt omschreven als de handeling waarbij het wild gedood of gevangen wordt en dat, aangezien bij het gebruik van kastvallen of kooivallen de dieren worden gevangen, dit gebruik wel degelijk een jachtdaad vormt.

Beoordeling

23. De verwerende partij stelt in haar memorie van antwoord vast dat het middel feitelijk enkel is gericht tegen artikel 13, eerste lid, van het bestreden besluit.

“Voor het uitoefenen van jacht of bestrijding met kastvallen of met kooivallen mag plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas gebruikt worden als lokmiddel.

Kastvallen of kooivallen hebben, in gesloten toestand, in de zijwand ter hoogte van het maaiveld minstens één vrije opening waarbinnen een cirkel met een diameter van ten minste 6,5 cm kan worden beschreven.

De kastvallen of kooivallen worden dagelijks gecontroleerd en alle andere gevangen dieren dan de soorten waarvoor het gebruik van de vallen is toegelaten, worden dadelijk ter plekke in vrijheid gesteld.

De kastvallen of kooivallen worden geïdentificeerd met een weersbestendig plaatje waarop het jachtverlofnummer van de plaatser van de val en het telefoonnummer van de provinciale dienst van het agentschap leesbaar vermeld staan.

[...]”.

Uit de uiteenzetting van de verzoekende partij kan echter ook blijken dat het middel gericht is tegen artikel 25:

“De gewone jacht op overig wild mag alleen worden uitgeoefend met de volgende middelen:

1° vuurwapens;

2° roofvogels;

3° fretten;

4° vangkooien of buidels, overeenkomstig artikel 20, 1, van het Jachtdecreet van 24 juli 1991. Dit middel is weliswaar alleen toegestaan voor de gewone jacht op konijnen;

5° kastvallen waarvan de bovenkant bestaat uit ondoorzichtig materiaal. Dit middel is weliswaar alleen toegestaan voor de gewone jacht op verwilderde katten;

6° kooivallen, waarvan de bovenkant bestaat uit ondoorzichtig materiaal. Dit middel is weliswaar alleen toegestaan voor de gewone jacht op verwilderde katten.

De gewone jacht op verwilderde katten mag alleen worden beoefend met kastvallen of kooivallen.

De kastvallen of kooivallen voor overig wild, vermeld in het eerste lid, mogen een maximumvolume hebben van 1000 dm³.

[...]”.

24. De verzoekende partij viseert niet het gebruik van kastvallen op zich doch slechts het gebruik van plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas. Zij stelt dat daartoe geen rechtsgrond voorhanden is. Daarenboven erkent zij in het verzoekschrift dat “[o]m katten te kunnen vangen, [...] het gebruik van dierlijk lokaas wel degelijk nuttig [kan] zijn, maar dat hoeft geen probleem te zijn gezien katten zonder aarzelen in een donkere ‘echte’ kastval binnengaan, met andere woorden een kastval met rondom rond gesloten wanden”. Het is dus duidelijk niet die situatie die de verzoekende partij voor ogen heeft met het middel gericht tegen het gebruik van lokaas.

De afdeling wetgeving van de Raad van State stelde in het reeds vermelde advies 50.846/3 dat artikel 22 van het Jachtdecreet -deels gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse regering- een rechtsgrond bood voor onder meer het gebruik van lokaas toegestaan bij het gebruik van kastvallen voor de bestrijding van de vos.

Voorts geldt het verbod van artikel 19 van het Jachtdecreet enkel voor de eigenlijke jacht en niet voor de “bestrijding van wild”, gelet op het gebruik van de woorden “jaagbaar wild”. Artikel 22 van het Jachtdecreet dat betrekking heeft op de “bestrijding van wild”, bepaalt in zijn tweede lid dat wanneer geen

andere bevredigende oplossing bestaat, het jaagbaar wild kan worden gedood. Dat doden mag alleen gebeuren “met vuurwapens en andere door de Vlaamse regering te bepalen middelen”.

Dit verbod om jachtmiddelen, waaronder lokaas, te gebruiken, kan niet zomaar van toepassing worden geacht in het kader van de bestrijding van wild. Niet alleen heeft de decreetgever in twee afzonderlijke hoofdstukken voorzien, ook de bewoordingen van artikel 22 van het Jachtdecreet maken duidelijk dat de Vlaamse regering gemachtigd is om in het kader van de bestrijding van wild andere middelen te bepalen, ook middelen die in het kader van de jacht te allen tijde verboden zijn.

De verzoekende partij toont niet aan dat het te dezen gaat om jacht op en vangst of het doden van vogels met gebruik van middelen, installaties of methoden “voor het massale of niet-selectieve vangen of doden van vogels of waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen”, zoals bepaald in artikel 8, lid 1, van de Vogelrichtlijn. Daarenboven verbiedt bijlage IV, a), van die richtlijn “verdovend lokaas”, terwijl in dit middel het gebruik van plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas wordt bekritiseerd.

Het eerste middelonderdeel is niet gegrond.

25. Gelet op het gegrond bevinden van het eerste onderdeel van het eerste middel dringt een onderzoek naar de situatie van de bijzondere jacht zich niet op.

Het middel is ongegrond.

Vierde middel

Standpunten van de partijen

26. In het vierde middel wordt de schending aangevoerd van artikel 7 van de Vogelrichtlijn, artikel 2, eerste lid van het Jachtdecreet, de artikelen 6 en 51 van het natuurbehouddecreet in samenhang met het soortenbesluit, het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekende partij betoogt dat voormelde bepalingen en beginselen werden geschonden doordat de jacht op patrijs wordt toegelaten ondanks het gegeven dat de patrijs een kwetsbare soort is die is opgenomen in de rode lijst van Vlaamse broedvogels en waarvan de populaties nog steeds dalen. Zij noemt het toelaten van deze jacht in strijd met de verplichting om een gunstige staat van instandhouding van de populaties van de patrijs te verzekeren, met de principes van een verstandig gebruik en een ecologisch evenwichtige regulering zoals bepaald in artikel 7 van de Vogelrichtlijn, en met de doelstelling van het “verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden”, opgenomen in artikel 2, eerste lid, van het Jachtdecreet. De Vlaamse regering is volgens haar onzorgvuldig door onvoldoende rekening te houden met het kwetsbare statuut van deze wildsoort.

In de toelichting stelt de verzoekende partij dat de Minaraad zeer kritisch is ten aanzien van het openen van de jacht op patrijs. Het bestreden besluit houdt in dat het volstaat om de jacht te openen als in een wilddrapport drie broedparen patrijzen per 100 hectare worden aangegeven en er in een faunabeheerplan een “patrijsvriendelijk” beheer wordt gevoerd. De voorwaarden inzake het faunabeheer die worden gesteld om de jacht op de patrijs te verantwoorden, volstaan volgens haar echter niet als een “functionerend soortenbeschermingsplan” voor de patrijs.

27. De tussenkomende partij stelt in haar memorie onder meer dat

een gebeurlijke vernietiging op grond van het middel minstens dient te worden beperkt tot artikel 22 van het bestreden besluit. Uit de uiteenzetting van het middel blijkt volgens haar ook dat de verzoekende partij veelal de toelating van de jacht op de patrijs als dusdanig bekritiseert en niet zozeer de voorwaarden onder dewelke de jacht is toegestaan. Zij noemt het middel onontvankelijk in de mate dat het gericht is tegen het Jachtopeningsbesluit 2013-2018.

28. In haar memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij toe dat in de veronderstelling van de verwerende partij, de vernietiging van de voorwaarden in het bestreden besluit zou betekenen dat de jacht op de patrijs is geopend zonder dat er voorwaarden aan verbonden zijn. In dat geval zou de jacht volgens de verzoekende partij kennelijk onwettig zijn, want in strijd met de Vogelrichtlijn. Zij merkt op dat de jacht op een kwetsbare vogelsoort door de Europese Commissie uitdrukkelijk wordt verbonden aan een verplichting om een beschermingsplan te voorzien.

Beoordeling

29. Het middel is gericht tegen de artikelen 22 en 68 van het bestreden besluit.

“Art. 22. De gewone jacht op patrijs mag alleen worden uitgeoefend binnen een erkende WBE als aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de opeenvolgende wilddrapporten wijzen uit dat voor het geheel van jachtterreinen die tot de WBE behoren, gedurende de drie voorgaande kalenderjaren een gemiddelde dichtheid waargenomen is van minstens drie broedparen patrijzen per 100 ha open ruimte;

2° uit het faunabeheerplan blijkt dat een patrijsvriendelijk beheer wordt gevoerd.

De minister kan de criteria bepalen waaraan een patrijsvriendelijk beheer moet voldoen.

[...]

Art. 68. In artikel 4, § 2, van het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 van 28 juni 2013 wordt de zinsnede ‘van 15 oktober tot en met 14 november’ opgeheven”.

30. Een nietigverklaring van die bepalingen draagt bij tot het

voordeel dat de verzoekende partij beoogt, zodat zij belang heeft bij dit middel.

31. De grief dat de in het middel ingeroepen bepalingen en beginselen worden geschonden “doordat de jacht op patrijs (*Perdix Perdix*) wordt toegelaten onder bepaalde voorwaarden, ondanks het gegeven dat de patrijs een kwetsbare soort is die is opgenomen in de Rode Lijst van Vlaamse broedvogels en waarvan de populaties nog steeds dalen” kan niet worden bijgetreden.

Het is niet omdat een vogel als kwetsbaar is opgenomen in de zogenaamde Rode Lijst dat jacht onder bepaalde voorwaarden op die vogel niet mag worden toegelaten. Bovendien laat artikel 7, lid 1, van de Vogelrichtlijn uitdrukkelijk toe dat op de in bijlage II bij die richtlijn vermelde soorten, “vanwege hun populatieniveau”, hun geografische verspreiding en de omvang van hun voortplanting in de hele Europese Unie, wordt gejaagd “volgens de bepalingen van de nationale jachtwetgeving”.

De kritiek van de verzoekende partij komt in hoofdzaak neer op beleids- en niet zozeer op wettigheidskritiek.

Overigens kan de stelling dat “het toelaten van de jacht in strijd is met de verplichting om een gunstige staat van instandhouding van de populaties van patrijs te verzekeren en met de principes van een verstandig gebruik en een ecologisch evenwichtige regulering zoals bepaald in artikel 7 van de Vogelrichtlijn” niet worden gevolgd. De verzoekende partij bekritiseert dan wel de voorwaarden waaronder de jacht wordt toegelaten, maar haar kritiek dat de “aannames die de grondslag vormen van de opening op de jacht van de patrijs [...] onjuist [blijken] te zijn”, houdt geen rekening met het advies van 15 april 2013 van het INBO dat een jachtverbod op deze soort op zich niet volstaat om de staat van instandhouding te verbeteren en dat het sluiten van de jacht op patrijs door bepaalde auteurs zelfs als contraproductief wordt gezien omdat de beheersmaatregelen die voor patrijs worden genomen vanuit de jagerij op dat ogenblik wegvallen. Ook wordt geen rekening gehouden met het feit dat het de

Minaraad is die in zijn advies van 16 mei 2013 voorstelt (1) de jacht op patrijs te sluiten indien deze plaatsgrijpt buiten wildbeheereenheidverband; (2) de voorwaarden dat er drie broedparen patrijs per km² (100 ha) open ruimte moeten voorkomen en dat er een wildbeheerplan moet voorliggen dat expliciet werk maakt van een positief patrijzenbeheer, op te nemen om de jacht op de patrijs toe te laten. Het is hierbij tevens relevant op te merken dat de verzoekende partij wel citeert uit het “Gidsdocument voor de jacht in het kader van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad inzake het behoud van de vogelstand” maar geen melding maakt van volgende passages:

“2.4.21. [...] In Frankrijk zijn de in het wild levende populaties van de Patrijs *Perdix perdix* hoog in bepaalde regio's met intensieve landbouw (bijv. Beauce, Picardië) als gevolg van beheersactiviteiten, in het bijzonder doordat duizenden hectares ‘gereserveerde flora en fauna’ zijn ingesteld met financiële steun van jagers.

2.4.22. Daarom kan de jacht de bescherming via verstandig gebruik ondersteunen. [...]”.

Ten slotte kan ook de bewering dat “het toelaten van jacht op een kwetsbare soort niet beschouwd kan worden als een ‘verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden’, wat luidens artikel 2, eerste lid van het Jachtdecreet de doelstelling is, en de Vlaamse regering onzorgvuldig is door onvoldoende rekening te houden met het kwetsbare statuut van deze wildsoort” niet worden gevolgd. De verzoekende partij toont niet aan dat met het toelaten van jacht op de patrijs de instandhouding ervan in gevaar wordt gebracht, nu de Minaraad wijst op de belangrijke rol van de jachtsector in het habitatherstel en de Europese Commissie “erkent dat de jachtsector via wildbeheer een bijdrage kan leveren aan habitatverbetering” zoals de verzoekende partij zelf uitdrukkelijk aangeeft.

De verzoekende partij bekritiseert de voorwaarde van het faunabeheerplan omdat dit niet is gelijk te stellen met een “functionerend beschermingsplan”, zoals omschreven in randnummer 2.7 van de toelichting bij de ontwerpwetgevingsresolutie van 19 maart 1992 van de commissie Milieubeheer,

Volksgezondheid en Consumentenbescherming van het Europees Parlement “inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een richtlijn tot wijziging van bijlage II bij richtlijn 79/409/EEG inzake het behoud van de vogelstand”, waarin wordt erkend dat jacht niet de belangrijkste oorzaak is van het in aantal afnemen van soorten, maar dergelijk vereiste werd niet opgenomen in voormelde richtlijn noch in de Vogelrichtlijn.

Het vierde middel is ongegrond.

Vijfde middel

Standpunten van de partijen

32. Het vijfde middel is gericht tegen artikel 9, derde lid, en artikel 33, 3°, van het bestreden besluit, en steunt op de schending van “artikel 4 van de Benelux-overeenkomst M(70)7 op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (...), de Beschikking M(83)17 van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie van 24 september 1984 strekkende tot de limitatieve opsomming van de te bezigen geweren en munitie bij de jacht op de onderscheiden wildsoorten, meer bepaald (...) artikel 1, tweede streepje, de Beschikking M(2014)3 van het Benelux Comité van Ministers van 5 maart 2014 tot instemming met de toepassing van artikel 13, lid 1 van de Benelux-Overeenkomst M(70)7 (...), artikel 2, eerste lid, artikel 6 en 19 van het jachtdecreet (...), en het zorgvuldigheidsbeginsel”.

De verzoekende partij betoogt dat het bestreden besluit de nachtojacht met gebruik van kunstlicht toelaat voor de bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen, terwijl het gebruik van deze middelen in strijd is met de Benelux-bepalingen en met artikelen 6 en 19 van het Jachtdecreet.

Beoordeling

33. Gelet op het geground bevinden van het eerste onderdeel van het eerste middel behoeft dit middel geen verder onderzoek.

Zesde middel

Standpunten van de partijen

34. In het zesde middel, dat gericht is tegen artikel 39, § 2, 4°, en artikel 51, § 2, 4°, van het bestreden besluit, wordt de schending aangevoerd van “artikel 4 van de Benelux-overeenkomst M(70)7 op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, de Beschikking M(96)8 van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie van 2 oktober 1996 met betrekking tot de jacht en de vogelbescherming, meer bepaald artikel 2, de Beschikking M(2014)3 van het Benelux Comité van Ministers van 5 maart 2014 tot instemming met de toepassing van artikel 13, lid 1 van de Benelux- Overeenkomst M(70)7 (...), artikel 2, eerste lid en 19 van het jachtdecreet van 24 juli 1991, en het zorgvuldigheidsbeginsel”.

Beoordeling

35. Gelet op het geground bevinden van het eerste onderdeel van het eerste middel behoeft dit middel geen verder onderzoek wat betreft de nietigverklaring van artikel 39, § 2, 4°.

De nietigverklaring van artikel 51, § 2, 4°, wordt gevraagd “vermits bijzondere bejaging een vorm van jacht is”.

Artikel 51 heeft evenwel betrekking op bestrijding.

Het zesde middel is niet gegrond.

Zevende middel

Standpunten van de partijen

36. Het zevende middel steunt op de schending van de artikelen 26, 28, en 35 van het Jachtdecreet en “de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel”.

De verzoekende partij argumenteert dat het agentschap volgens artikel 63 van het bestreden besluit specifieke afwijkingen kan verlenen voor het vervoer van levend wild of eieren van wild buiten de openingstijden van de soort in kwestie, terwijl het vervoer van wild op basis van artikel 26 van het Jachtdecreet principieel verboden is buiten de openingstijden, vanaf de tiende dag volgend op de sluiting van de jacht, en het vervoer van broedsels verboden is op basis van artikel 25 van het Jachtdecreet. Voor het toestaan van afwijkingen op deze verbodsbepalingen, kan volgens artikel 28 van het Jachtdecreet een afwijking enkel worden toegestaan “onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt”. In de toelichting verduidelijkt de verzoekende partij dat de afdeling wetgeving had opgemerkt dat in het bestreden besluit de voorwaarden moeten worden bepaald waaronder het agentschap de specifieke afwijkingen kan verlenen. Dit is niet gebeurd. Bovendien komt het de Vlaamse regering en niet het agentschap toe om de voorwaarden waaronder afwijkingen worden toegestaan, te bepalen.

37. De verwerende partij stelt in de memorie van antwoord dat artikel 63 van het bestreden besluit betrekking heeft op een bijzondere regeling inzake het vervoer en de verkoop van fazanten in een periode waarin alleen fazantenhanen mogen worden geschoten en vervoerd. Het middel is echter niet gericht tegen dat artikel, waardoor het onontvankelijk is. Bovendien is de delegatie die aan het agentschap wordt verleend rechtstreeks overgenomen uit het jachtvoorwaardenbesluit 2008, en heeft de afdeling wetgeving destijds geen

opmerkingen geformuleerd. Blijkbaar heeft de afdeling wetgeving toen aangenomen dat de door de Vlaamse regering gestelde voorwaarde dat het vervoer van levend wild of eieren buiten de openingstijden alleen mag geschieden indien het agentschap daarvoor een specifieke afwijking op artikel 26, eerste lid, van het Jachtdecreet verleent, in overeenstemming is met artikel 28 van dat decreet. Die bepaling laat de Vlaamse regering toe om voorwaarden voor te schrijven opdat het vervoer van levend wild en eieren in gesloten jachttijd wordt toegestaan. Het komt toe aan het agentschap om de specifieke afwijkingen betreffende een geval snel te beoordelen. Een dergelijke graad van detail lijkt niet aangewezen voor de Vlaamse regering. Voor de opdracht toegekend aan het agentschap wordt de rechtsgrond geboden door artikel 87, § 1, BWHI, en artikel 6, § 2, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

38. De tussenkomenende partij betoogt in de memorie tot tussenkomst dat het middel is gericht tegen artikel 64 van het bestreden besluit. De verwerende partij heeft van de in artikel 28 van het Jachtdecreet vervatte bevoegdheid gebruikgemaakt en laat met artikel 64 van het bestreden besluit toe dat het agentschap -de competente overheid bij uitstek- specifieke afwijkingen toekent. Er valt niet in te zien hoe de verwerende partij op onzorgvuldige wijze zou hebben gehandeld. Zij heeft rekening gehouden met de opmerkingen en in redelijkheid een verantwoorde beleidskeuze gemaakt.

39. De verzoekende partij repliceert in de memorie van wederantwoord dat de verwijzing naar artikel 63 een materiële vergissing is en dat duidelijk uit het middel blijkt dat het verwijst naar artikel 64. Dat het agentschap competent is en het die specifieke afwegingen zal moeten maken met een graad van detail, houdt in dat het agentschap de voorwaarden bepaalt waaronder de afwijking kan worden toegestaan, wat in strijd is met artikel 28 van het Jachtdecreet. De verwijzing naar artikel 6, § 2, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid is niet relevant, omdat in het besluit tot oprichting van het agentschap niet is vermeld dat het bevoegd is om dergelijke afwijkingen te verlenen. Artikel 87 BWHI is volgens de verzoekende partij dan weer een algemene bepaling waarvan

niet kan worden ingezien dat het als rechtsgrond kan dienen voor het verlenen van afwijkingen.

Beoordeling

40. De verwijzing naar artikel 63 in het verzoekschrift is een materiële misslag. Uit de omschrijving van het middel blijkt echter dat het is gericht tegen artikel 64 van het bestreden besluit. Ook de verwerende partij en tussenkomende partij laten uit hun verweer blijken dat het middel aldus kan worden begrepen.

Deze bepaling luidt als volgt:

“Art. 64. Het agentschap kan specifieke afwijkingen verlenen voor het vervoer van levend wild of eieren van wild buiten de openingstijden van de soort in kwestie”.

41. De Vlaamse regering dient overeenkomstig artikel 28 van het Jachtdecreet de voorwaarden te bepalen waaronder de specifieke afwijkingen door het agentschap kunnen worden verleend. Het betoog dat het agentschap “competent is om vlot de afwijkingen te beoordelen”, is naast de kwestie, want dit verandert niets aan het vereiste dat de voorwaarden waaronder de specifieke afwijkingen worden verleend, door de Vlaamse regering moeten worden bepaald.

Wat betreft het vervoer en het in de handel brengen van levend of dood wild, vereist artikel 5, lid 2, van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, dat vanaf de elfde dag na sluiting tot de datum van opening van de jacht die activiteiten geschieden “overeenkomstig de bepalingen uitgevaardigd door de Regering” van het land waar het vervoer of het in de handel brengen plaatsvindt.

De loutere omstandigheid dat de afdeling wetgeving in haar advies over het ontwerp dat uiteindelijk het besluit van de Vlaamse regering van

30 mei 2008 “houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend” is geworden, geen opmerking heeft geformuleerd over het ontworpen artikel dat overeenstemt met artikel 64 van het bestreden besluit, sluit niet uit dat de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ter zake geen onwettigheid mag vaststellen.

Het zevende middel is gegrond.

Achtste middel

Standpunten van de partijen

42. Het achtste middel steunt op de schending van de artikelen 2, 7 en 9 van de Vogelrichtlijn, de artikelen 2, eerste lid, 29 en 35 van het Jachtdecreet, en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij betoogt dat voormelde bepalingen en voormeld beginsel werden geschonden:

“doordat het bestreden besluit toelaat dat eieren van fazanten uit de nesten worden gehaald om de eieren uit te broeden, de jongen op te kweken en de opgekweekte jongen vervolgens in hetzelfde kalenderjaar weer uit te zetten in hetzelfde jachtterrein als waar de eieren werden verzameld.

Terwijl, eerste onderdeel het opkweken en uitzetten van fazanten, om deze vervolgens uit te zetten in het wild, geenszins beschouwd kan worden als een ‘verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden’, wat luidens artikel 2, eerste lid van het jachtdecreet de doelstelling is van het jachtdecreet en in strijd is met de principes van een verstandig gebruik en een ecologisch evenwichtige regulering zoals bepaald in artikel 7 van de Vogelrichtlijn, des te meer nu de voorziene regeling zich moeilijk laat controleren en handhaven

en terwijl, tweede onderdeel, het opkweken en uitzetten van fazanten, om deze vervolgens uit te zetten in het wild, bovendien strijdig is met artikel 29 van het jachtdecreet dat een principieel verbod op het uitzetten van wildsoorten instelt en de afwijkingsmodaliteiten in functie van landbouwwerkzaamheden niet voldoen aan de decretale afwijkingsbepalingen van artikel 29, tweede lid van het jachtdecreet, nu op geen enkele wijze is aangetoond noch blijkt uit het administratief dossier dat het voortbestaan van de fazant in het Vlaamse Gewest of bepaalde delen ervan, is bedreigd, zodat de Vlaamse Regering in artikel 29, tweede lid van het jachtdecreet (dan) ook geen rechtsgrond kon vinden om het

uitzetten van fazanten toe te laten”.

De verzoekende partij argumenteert voorts, wat het tweede onderdeel betreft, dat er geen sprake is van het uitsterven van de fazant, minstens dat dit niet is aangetoond. Het vrijwaren van een nest omwille van landbouwwerkzaamheden is zeer plaatsgebonden en toont op zich nog niet aan dat het behoud van de soort als zodanig in gevaar is.

43. De verwerende partij stelt dat het bestreden artikel 65 kennelijk de bescherming, het behoud en het welzijn van iedere in het wild levende fazant, zijn broedsels en jongen beoogt. De eventuele vernietiging ervan kan niet bijdragen tot het statutair doel van de verzoekende partij, waardoor zij het vereiste belang ontbeert. Tevens gaat de verzoekende partij er verkeerdelijk van uit dat artikel 65 toelaat om fazanten uit te zetten. Er worden principieel geen nieuwe fazanten in de natuur geplaatst. Slechts indien er geen bevredigende oplossing bestaat om nesten van fazanten uit de vrije natuur te beschermen tegen bedreiging door landbouwwerkzaamheden, kunnen de broedsels worden overgebracht voor verdere uitbroeding en het opkweken van de jongen. Alleen de fazanten die daaruit voorkomen, mogen nadat ze zijn opgekweekt, terug in het wild worden vrijgelaten in hetzelfde jachtterrein als waar de eieren werden verzameld. Er geldt ook een plicht tot melding aan het agentschap en de jongen moeten uiterlijk op 31 juli van hetzelfde kalenderjaar terug in vrijheid worden gesteld. De ervaring van de Natuurinspectie leert dat malafide uitzetting meestal veel later dan 31 juli gebeurt.

Ten slotte wijst de verwerende partij op een gelijkaardige bepaling in het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend, die enkel van toepassing was in geval van “bedreiging door maaiwerkzaamheden”. Overeenkomstig de nota van de Vlaamse regering van 21 februari 2014 volgt de aanpassing naar “bedreiging door landbouwwerkzaamheden” in het thans bestreden artikel 65 uit de vaststelling dat ook andere landbouwwerkzaamheden, zoals ploegen en frezen van akkers, eenzelfde bedreiging vormen voor nesten,

zonder dat de doelstelling en aard van de regeling werd gewijzigd.

44. De tussenkomende partij wijst op het gebrek aan belang bij het middel omdat het beoogt een maatregel te laten vernietigen die de bescherming van de fazanten voor ogen heeft.

Wat betreft het tweede onderdeel stelt zij dat de verzoekende partij verkeerdelijk beweert dat de Vlaamse regering enkel afwijkingen kan toestaan indien een bepaalde wildsoort met uitsterven zou zijn bedreigd. Het nemen van maatregelen met het oog op de instandhouding van een bepaalde soort veronderstelt niet dat de betrokken soort met uitsterven zou zijn bedreigd. Met het bestreden artikel 65 wordt enkel de bescherming van fazanten beoogd en niet het veiligstellen van de bejaagbaarheid ervan.

45. In de laatste memorie voegt de verwerende partij toe dat uit het verslag van de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud evenzeer blijkt dat het uitzetverbod in essentie werd aangenomen om commerciële mistoestanden tegen te gaan, hetgeen volgens haar wordt bevestigd door de vaststelling dat het verbod tot uitzetten van wild is opgenomen onder het hoofdstuk “Vervoer en handel in wild” van het Jachtdecreet.

46. In haar laatste memorie wijst de tussenkomende partij nog op het onderscheid tussen de termen “uitzetten” en “herintroduceren”. Met “uitzetten” wordt blijkens de parlementaire voorbereiding (Parl.St. Vl. Raad 1990-91, nr. 481/10, 53) bedoeld: wild in de natuur brengen met het oog op de jacht. Artikel 29 beoogt volgens de tussenkomende partij het overmatig uitzetten van volwassen geteelde fazanten vlak voor de aanvang van de jacht. De voorwaarden die gericht zijn op een beperking van het aantal dieren bij het uitzetten, gelden volgens haar echter niet bij de “herintroductie” of “repopulatie”. Ook moet volgens haar de term “instandhouden” overeenkomstig de Europese regelgeving ruim worden geïnterpreteerd, zodat een soort niet met uitsterven moet bedreigd zijn opdat maatregelen met het oog op de instandhouding zouden kunnen of moeten genomen worden.

De tussenkomende partij wijst er voorts op dat de overwegingen die in arrest nr. 104.550 van de Raad van 11 maart 2002 hebben geleid tot de vernietiging van de artikelen 10 en 11 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1998, omdat het thans bestreden artikel 65 geenszins het uitzetten van fazanten toelaat met het oog op bejaging. De regeling in artikel 65 van het bestreden besluit laat enkel het rapen van broedsels van fazanten toe indien het nest bedreigd is en er geen andere bevredigende oplossing bestaat om het behoud van de fazant binnen de betrokken wildbeheereenheid te verzekeren.

In ondergeschikte orde besluit de tussenkomende partij ten slotte dat de regeling van artikel 65 zelfs bestaanbaar is met een meer strikte interpretatie van de notie “behoud van wildsoorten”. Intensieve landbouwactiviteiten hebben immers een belangrijke impact op de fazantenpopulatie. In het licht van de dalende trend van de fazantenpopulatie zijn volgens haar maatregelen aangewezen teneinde de soort op termijn te kunnen behouden.

Beoordeling

47. Dit middel is gericht tegen artikel 65 van het bestreden besluit:

“Art. 65. Als er geen andere bevredigende oplossing bestaat om de nesten van fazanten te beschermen tegen bedreiging door landbouwwerkzaamheden, kunnen de eieren uit die broedsels overgebracht worden voor verdere uitbroeding en het opkweken van de jongen.

Degene die belast is met het uitbroeden van de eieren en het opkweken van de jongen, meldt het aantal nesten, het aantal eieren en het aantal opgekweekte jongen aan het agentschap met behulp van een papieren of elektronisch meldingsformulier waarvan het model wordt opgesteld door het agentschap en ter beschikking wordt gesteld op de website www.natuurenbos.be van het agentschap.

Het meldingsformulier wordt uiterlijk op 1 juli naar het agentschap gestuurd op een van de volgende wijzen:

1° met een aangetekende brief;

2° per e-mail;

3° via elektronische indiening. Uiterlijk op 31 juli van hetzelfde kalenderjaar worden de opgekweekte jongen in het wild vrijgelaten in hetzelfde jachtterrein als waar de eieren werden verzameld”.

48. De verzoekende partij heeft belang bij het middel, zij stelt immers dat de verwerende partij zonder hiertoe bevoegd te zijn, het uitzetten van wild voor andere redenen dan het in stand houden of in stand blijven van de soort, mogelijk maakt.

49. De ingeroepen rechtsgrond van deze bepaling is artikel 29 van het Jachtdecreet volgens hetwelk het te allen tijde en overal verboden is wild uit te zetten, maar de Vlaamse regering hierop met het oog op “het behoud van wildsoorten” uitzonderingen kan toestaan na advies te hebben ingewonnen van de Minaraad.

Artikel 29 stelt dus als regel een algemeen verbod in om wild uit te zetten. Uit de wetsgeschiedenis blijkt duidelijk dat voorheen het uitzetten gebeurde voor de jacht maar dit nu dient te gebeuren “voor het behoud van de soort”. Met het “behoud” van de soort in het kader van herpopulatie wordt bedoeld: het in stand houden of in stand blijven van de soort (teneinde die niet te verliezen) (Hand. VI. Raad 1990-91, 9 juli 1991, nr. 67, 2458)

Hieruit volgt dat de woorden uit artikel 29 van het Jachtdecreet “met het oog op het behoud van wildsoorten” moeten worden geïnterpreteerd als dat het uitzetten van wild mogelijk is wanneer de “soort” als het ware met uitsterven is bedreigd.

Te dezen kan hiervan geen sprake zijn aangezien het vrijwaren van een nest voor landbouwwerkzaamheden per definitie zeer plaatsgebonden is. Weliswaar zal daardoor dat nest worden gevrijwaard, doch de tekst van de bestreden bepaling vereist niet uitdrukkelijk dat het behoud van de soort als zodanig in het gevaar is. Artikel 65 van het bestreden besluit is bijgevolg zonder rechtsgrond.

Het middelonderdeel is gegrond.

50. Het eerste onderdeel behoeft bijgevolg geen verder onderzoek.

VI. Verzoek tot toepassing van artikel 14ter van de gecoördineerde wetten op de Raad van State

51. In de laatste memorie verzoekt de tussenkomende partij de Raad “om de gevolgen van de regeling inzake de bijzondere jacht onder het bestreden besluit te handhaven totdat verwerende partij een nieuwe regeling heeft vastgesteld op grond van de thans uitdrukkelijke rechtsgrond, voorzien in artikel 4 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991”.

Aangezien bij besluit van de Vlaamse regering van 9 oktober 2015 tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2013 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018, werd voorzien in een regeling als bedoeld in de vraagstelling, is het verzoek van de tussenkomende partij zonder voorwerp geworden.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt :

- artikel 2, 6°;
- de woorden “en de bijzondere jacht” in artikel 6, eerste lid;
- artikel 6, tweede lid;
- de woorden “bijzondere jacht en” in artikel 9, derde lid;
- de woorden “bijzondere jacht en” in artikel 10, tweede lid;
- hoofdstuk 5, dat de artikelen 28 tot en met 40 omvat;
- artikel 64;
- artikel 65

van het besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014 “houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend” (BS 12 juni 2014).

2. De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

3. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van elf februari tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Barra,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys